

Az Újság

6 évf. - 92 szám | független politikai napilap

SALONTA, 1934.
április 27.

péntek

Előfizetési árak: Helyben 1 óra 25 Lei, vidékre: 35 Lei. -- EGYES SZÁM ÁRA: 1 LEU

Szerkesztésért felelős: GAÁL SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: SALONTA PIATA UNIRII No 13..

Milyen számadatokat tartalmaz a „Mitteleurópa” című könyv az egyes országokban élő kisebbségekről?

Mank német mérnöknek szenzációs könyve jelent meg német nyelven „Mitteleurópa” címen. A mérnök ebben a könyvében érdekes számadatokkal világítja meg az európai népi kisebbségek helyzetét, illetve közli országok szerint a számarányukat.

Hogy elfogadható-e a statisztika, vagy sem, azt nem tudjuk, de tény, hogy így is érdekes dolgokat mesélnek a számok. Az egész statisztikában a legérdekesebb az, hogy a zsidókat, mint nemzetiséget tünteti fel, holott a nemzetiségi problémák feszegetésének ideje előtt soha sem volt szó arról, hogy pld. a spanyol, vagy olasz, vagy magyar zsidó egyben zsidó nemzetiségű-e, hanem mint zsidóvallású spanyolt, olaszt, vagy magyart ismerték.

Lássuk tehát a számokat:

Németek 3 millió 100.000 Csehszlovákiában, 960.000 Lengyelországban, 700.000 Romániában, 650.000 Magyarországon, 505.000 Jugoszláviában, 250.000 Olaszországban.

Magyarok: 1 millió 300.000 Romániában, 650.000 Csehszlovákiában, 460.000 Jugoszláviában, 65.000 Ausztriában.

Jugoszlávok (szerbek): 450.000 Olaszországban, 100.000 Ausztriában, 160.000 Magyarországon, 50.000 Romániában.

Lengyelek: 900.000 Németországban, 150.000 Magyarországon, 140.000 Lettországon, Litvániában és Romániában, 83.000 Csehszlovákiában.

Csehszlovákok: 350.000 Magyarországon, 115.000 Jugoszláviában, 81.000 Ausztriában, 50.000 Romániában, 32.000 Lengyelországban.

Románok: 250.000 Magyarországon, 40.000 Csehszlovákiában, 150.000 Bulgáriában, 1 millió 140.000 Jugoszláviában, Torontálban, Timoc völgyében és Macedóniában, 700.000 a Dnyeszteren túl és Ukrajnában, 45.000 Görögországban.

Zsidók: 2 millió 800.000 Lengyelországban, 1 millió 500.000 Magyarországon, 900.000 Csehszlovákiában, 1 millió Ausztriában, 800.000 Romániában, 200.000 Jugoszláviában, 600.000 Németországban, 500.000 Lettországon, Esztországon és Litvániában.

Mint érdekességet közöljük ezt a statisztikát. Hogy a német mérnök alapos munkát végzett-e, vagy sem, azt nem tudjuk, de tény, hogy a kisebbségek számát egyetlen statisztika sem tünteti fel hiven.

Hogy a német mérnök alapos munkát végzett-e, vagy sem, azt nem tudjuk, de tény, hogy a kisebbségek számát egyetlen statisztika sem tünteti fel hiven.

Ma délután fizetik a nyugdíjakat Salontán

A salontai állami adóhivataltól nyert értesülésünk alapján közöljük, hogy a katonai és polgári nyugdíjasok illetményeit ma, csütörtökön délután három órától hat óráig fizetik.

Minden nyugdíjas személyesen tartozik megjelenni nyugdíja felvétele végett.

Hét pályázat érkezett be az Ipartestület jegyzői állására

Ismeretes, hogy a salontai Ipartestület annakidején pályázatot hirdetett a jegyzői állásra. Nem tudás ha azt állítjuk, hogy a mai nyomoruságos világban a diplomás emberek ugyszólván éhbérért kénytelenek dolgozni, mert ma inkább más körülmények játszanak közre, mint a tudás.

Például a testületi jegyzői állásra, mely nem jár horribilis javadalmazással, fényes kvalitású egyének ajánlatai érkeztek be.

Igy többek között egy póstai főhivatalnok is pályázott, diplomás, nagyfelkészült, több nyelvet beszélő férfi, ezenkívül

pályázott egy férfi, aki azt írja, hogy ő a világháború kitörése előtt jegyzője volt az Ipartestületnek, tehát csak vissza akar menni a volt állásába, ahol ismerik képességeit. Van a pályázók között főiskolai képzettségű is. Egyszóval az Ipartestület vezetősége bőven válogathat a pályázók között.

Tegnap este történt a pályázatok felbontása, azonban döntés még nincs. Az előjáróság egy későbbi terminusra tűzte ki a jegyzőválasztásban való döntést.

A sok értékes pályázó közül bizony nehéz a választás.

Suvich nyilatkozata a leszerelésről

Londonból jelentik:

Suvich olasz külügyi államtitkár a „Times” szerint az angol külügyi hivatalban folytatott megbeszélései során rámutatott a leszerelés további késedelmének veszedelemre és arra is, hogy ez ellen szükséges lenne a hatalmak egységes frontjának meg-

alakítása.

A „Daily Herald” jelentése szerint az angol-olasz megbeszélések tengelyében a középeurópai helyzet rendezése áll.

— Időjárás. Változó felhőzet, egyes helyeken eső vagy zivatar várható. A hőmérséklet keleten alig változik, nyugaton valószínűleg emelkedik.

A javuló konjunktura eredményeit mutatja be a Budapesti Nemzetközi Vásár

**Ipari újdonságok, automobilkiállítás,
új cigaretta, alkalmi bélyeg a vásáron**

(Budapesti tudósítónktól.) Budapesten az egyik lap most ankétot rendezett, amelyben résztvesznek az ország legismertebb gazdasági szaktekinélyei. A feltett kérdés az: kézzelfogható valóságnak tekinthető-e már a gazdasági javulás. Laikusok számára meglepő, mennyi kedvező adatot gyűjtött egybe ez a körkérdés. Az ucca embere csak változott hangulatot lát, a szakértő azonban adatokra hivatkozik. Érdekes, hogy ezek sorában állandóan visszatér a hivatkozás a május 4.-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásárra. Majdnem minden szakma arra utal, hogy az adott véleményben feltüntetett számoszlopoknál is erősebb bizonyító ereje lesz azoknak az új ipari termékeknek, amelyekkel a szakma vezető cégei a legközelebbi Nemzetközi Vásáron felvonulnak.

A vásárnak egyik állandóan visszatérő csoportja az ipari újdonságok bemutatója. Ez évben a rendezőség kénytelen volt ezzel a külön csoporttal felhagyni. Indokolás: nincsen olyan szakma, amely ne mutatna be ezuttal oly cikket, amelyeknek termelésére csak a legutóbbi rendezkedést be, oly árukat, amelyeknek az elmúlt évek nyomasztó gazdasági viszonyai között még nem lett volna piaca s amelyeket most, amikor szembetűnő a fogyasztó piac megerősödése, mernek csak kihozni. A legjellegzetesebb mindebben mégis talán az, hogy az emelkedettebb és igényesebb fogyasztásra való tekintettel termelt, gyakran különleges minőségű áruk olcsóbbak a régebbi szűk fogyasztási kör részére piacra vetett tömegcikkekénél.

A fogyasztópiac helyzetének javulását igazolja a vásár keretében rendezett automobilkiállítás is. Az elmúlt évben ebben a csoportban összesen csak 12 kocsiipust mutat-

tak be. Ezek is a legolcsóbb, legkisebb autók voltak, olyanok, amelyek kispénzü vásárlókkal számoltak. Ez évben a vásár egyik legnagyobb csoportja a nemzetközi automobilkiállítás, amelynek keretében megtaláljuk a 12 hengeres luxuskocsit, a különleges célokra épített sport- és kiránduló kocsit és megtaláljuk a ma piacon lévő kocsiknak mindazt a variációját, amely ki tudja elégíteni a felső tízezer szükségletét csak úgy, mint a középosztály szerényebb igényeit.

A felvevő piac javulásával számol egyébként a magyar Dohányjövődék is „VÁSÁRFIA” néven két új fajta cigarettával vonul ki a vásárra. Az első minőség ára 6 fillér, a második minőségé 4 fillér. A magyar Posta is részt kér a nagyobb forgalomról. 20 filléres alkalmi bélyeget hoz ki a vásárral egyidőben tartott nemzetközi bélyegkiállítás alkalmából. Az újítások legnagyobb tömegével természetesen a vasiparnál és a textiliparnál találkozunk. De szerepel a vásáron új építő anyag, a divat és a kozmetika ezer újítása, sőt felvonulnak még a baromfitenyésztők is, legújabban kitenyészett oly fajtákkal, amelyek részben mint husállatok, részben mint különleges tojók várnak a gazdák érdeklődésére.

A legközelebbi napokban megindul egyébként a vásár által támasztott idegenforgalom is. Április 28-tól kezdve érvényes a vásár utazási kedvezménye, s a következő hét első napjaiban érkeznek a vásár ankarai, londoni és varsói külön vonatai. Budapesten a vásár alkalmából minden eddigig meghaladó üzleti- és idegenforgalomra számolnak.

A vásárral kapcsolatos mindennemű felvilágosítás és mintavásári igazolvány Lakatos Györgynél, a vásár képviselőjénél kapható.

Folyynak az előkészületek a salontai dalosünnepélyre

Augusztus 25-26-27 napjain a salontai dalárda 70 éves jubileuma alkalmából nagyarányú ünnepséget rendez. Egész Salontának ünnepe lesz ez, melyen az ország sok más helyéről érkező dalosok százai vesznek részt.

A meghívók már elmentek, az előkészületek a legszélesebb mederben megkezdődtek.

Bizonyos, hogy fény és ragyogás lesz ez az ünnepély, mely a magyar dal ünnepe!

Előbb leköpi, azután véresre verik egymást az üzlettársak

Szatmár. Két jól ismert fakereskedő a főtéren legforgalmasabb pontján véres verekedést rendezett. Grossmann Andor néhány hónappal ezelőtt százezer lejjel társult Heller József fakereskedő üzletével. A pénz eluszott, mire az üzlettársak között mindennaposakká váltak a kellemetlen jelek.

A főtéren találkozott össze a két férfi és amikor Grossmann sértő szá-

vakat kiáltott Hellernek és tolvajnak nevezte, ez tetlegesen szerzett magának elégtételt. A fakereskedő szembeköpte támadóját, Grossmann emiatt nekiesett egykori üzlettársának és véresre verte.

Bajó Ferenc

uriszabó, Str. Reg. Carol II. [Váradi-ut]
1 z l é s - O l c s ó s á g

Jogerős Hock János börtönbüntetése

Budapest. A törvényszék Méhes-tanácsa tegnap hirdette ki Hock János nemzetgyalázási bűnperében a Kuria által is helybenhagyott egy évi börtönbüntetésről szóló ítéletet. Ezzel az ítélet jogerőssé vált. Hock János az ítéletkihirdetésnél nem volt jelen, mert orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy gyengélkedik. A törvényszék az ítéletet közölte a királyi ügyészséggel és most ez fog gondoskodni az ítélet végrehajtásáról.

Bérmálásra
csak maradandó emléket vegyen!
O l c s ó
bérmaajándék
lányak
Orendy Lajos
órák és ékszerésznél (Váradi-ut)

A gör. keleti templom berendezése

A görög keleti templom berendezése is elkészült. Largheanu Liviu lelkes fáradhatatlan agilitásának köszönhető, ugyanis előadások rendezése révén hozta egybe a szükséges összeget. Az izléses asztalos munkákat Tóth Imre műasztalos készítette a legnagyobb meglepetéssre.

Biroul Militar al Comunei Urbane Salonta

Hirdetmény

Tudomására hozzuk az összes 1913. évben született ifiaknak, hogy az ideai sorozás 1934. április 27-én (csak egy napon) lesz a „Magyar Házban.” Kezdeté reggel 8 órakor. Minden ifjú tisztán és teljesen józan állapotban jelentkezzen a bizottság előtt.
Salonta, la 21 aprilie 1934.

BIROUL MILITAR.

Eladó a főtéren közelében
egy jó forgalmu
fűszerüzlet,
berendezéssel és áruval együtt.
Cim a kiadóban.

Kovács Béla bucurești utja

Megirtuk, hogy Kovács Béla primár városi ügyekben Bucurestibe utazott. Arról értesülünk, hogy a primár vagy ma este, vagy holnap érkezik haza és ismét elfoglalja hivatalát.

Kérelem a Redut udvarának parkirozása ügyében

Értesülünk, hogy Neszmírák Gyula, a Redut éttermének bérloje azzal a kérelemmel fordult a városhoz, hogy parkiroztassa ki a Redut udvarát. Tagadhatatlan, hogy esztétikai szempontból igen szép látvány lenne a Redut parkirozott udvara.

Tip. „Az Ujság” nyomdája Salonta.

Tőrekvés kertmegnyitó ünnepélye

vasárnap este 9-kor a Kaszinóban. Belépődíj nincs, tea ára 12 lei. Kitűnő szórakozás. Tánc

Elfogott a rendőrség egy salontai fiatalembert, aki megszökött ezredétől és Magyarországon betörést követett el

A salontai rendőrségtől nyert hivatalos értesülés alapján közöljük, hogy Sucigan János itteni fiatalembert elfogták. Ugyanis megszökött ezredétől s az ezred megkeresésére bevezették a nyomozást, mely sikerrel járt. Sucigant elfogták s átadták a katonai hatóságoknak.

A salontai fiatalember bűnlajstroma még egy szenzációs ügygel bővült, amennyiben a magyar hatóságok közölték, hogy Sucigan János

Budapesten az Angol Magyar

bankba betört két társával együtt. A hivatalos értesítés szerint 27.000 pengőt, (710.000 leit) raboltak el. Ebből az összegből Suciganra 9000 pengő jutott.

Sucigant előbb a katonai hatóságok vonják felelősségre az ezredétől való szökéséért s ha büntetését leüli, akkor fog felelni az igazságszolgáltatás előtt budapesti betöréséért, amennyiben a magyar hatóságok átteszik az aktákat a román bírósághoz, mely a Magyarországon elkövetett nagyarányú betörésért fog ítéletet hozni.

Agyonverték egy gazdálkodót a kocsmában

Beiusi jelentések megdöbbentő eseményről adnak hírt. Az ottani kórházban meghalt egy Igás György nevű gazdálkodó, akit két héttel ezelőtt egyik kocsmában agyba-főbe

verték ittas emberek.

A hatóság megindította a vizsgálatot arra nézve, hogy a szerencsétlen véget ért embernek kik voltak a gyilkosai.

Ujabb haladék az adófizetőknek

Bucuresti jelentések közlik, hogy a pénzügyminiszter most kiadott rendelete alapján május 15-ig kapnak haladékot mindazok,

akik 1933. évi adóhátralékukat teljes egészében kifizetik, ezenkívül még öt százalék engedményt kapnak.

Élesre fent borotvával elvágta nyakát egy erdőghiaraki katonaszökevény

Oradeai jelentések szerint az ottani pályaudvar harmadik osztályú várótermében élesre fent borotvával elvágta a nyakát Vargha János 22

éves erdőghiaraki földmives, aki jelenleg katonai szolgálatot teljesít. Vargha, amint a hatóság megállapította néhány nappal ezelőtt megszökött, ezredétől és a büntetés feletti félelmében határozta el magát véres tetteire. Az öngyilkos katonaszökevényt beszállították a zsidó kórházba. Állapota életveszélyes.

A Central mozgó e heti műsora:
Eggerth Mártha,
Jan Kiepurával.

Katonai helyzet rendezése

A városháza illetékes ügyosztálya felhívja mindazon férfiakat, akik valamely idegen állam hadseregében teljesítettek katonai szolgálatot, de katonai ügyük a román hadseregben még nincs elrendezve, jelentkezzenek a városháza 16. sz. szobában.

Előadás a konverzióról

A salontai Kereskedők Köre helyiségében vasárnap délelőtt fél 12 kor érdekes előadás lesz. A konverziós törvényt fogja ismertetni dr Glück Áron ügyvéd. Az előadásra minden érdeklődőt szívesen lát a kör vezetőség.

A Magyar Párt sérelmei

Bucuresti. Szentkereszthy Béla báró, magyarpárti képviselő írásban benyújtotta Tatarescu miniszterelnöknek a Magyar Párt sérelmeit.

Rögtön fizeti az állam a megvásárolt termények árát

Salonta város vezetősége igen érdekes leiratot kapott a vármegyei prefekturától. A prefektus felszólítja mindazokat, akik termény-eladással foglalkoznak, hogy az állam részére ne vonakodjanak gabonát eladni, mert rögtön készpénzben fizetnek az állam részére vásárolt terményárukért.

H I R E K

— A hölgyek öröme a Budapesti Nemzetközi Vásár divatrevüje. Május 4—14.

— A legeltető bizottság fontos megbeszélést tartott.

— A spanyol kormány benyújtotta lemondását.

— Munkabér követelések ezelőtt, mint ismeretes a salontai városházához, mint elsőfokú iparhatósághoz tartoztak. Most az új törvény szerint a járásbíróshoz kell benyújtani a kéréseket.

A Central mozgó e heti műsora:
Eggerth Mártha,

Jan Kiepurával.

— Az ipar és kereskedelem új eredményei tárlnak elénk a Budapesti Nemzetközi Vásáron. Május 4—14.

— Ötvenéves érettségi találkozó. A sárospataki híres kollegium 1884-ben érettségizett tanulói most tartják 50 éves találkozójukat.

— Egy millió és 900.000 lakosa van Bécsnek.

— Nagy vasúti kedvezménnyel utazhat a Budapesti Nemzetközi Vásárra. Olcsó bevásárlás, olcsó szórakozás. Május 4—14.

— Mussanov bolgár miniszterelnök Budapestre érkezett. Ünnepelesen fogadták.

A Central mozgó e heti műsora:
Eggerth Mártha,

Jan Kiepurával.

— Barthou francia külügyminiszter befejezte lengyelországi tárgyalásait, de nem sok eredménnyel. A tárgyalásokat Párisban folytatják.

— Rengeteg kedvezményt élvez, ha megváltja vásárigazolványát a Budapesti Nemzetközi Vásárra. Május 4—14.

— A ref. Nőszövetség vasárnap, ápr. 29-én rendez meg ez idényben első kávédelutánját, amelynek ismeretesen kellemes műsorát lapunk szombati számában hozzuk.

Árverés a vámhivatalban

A salontai vámhivatalban május 7-én d. e. 10 órakor árverés lesz. Különböző tárgyak, rádió, selymek, cipők, kondenzált tej, asztalterítő stb. kerülnek árverésre.

16 lei

egy méter szintartó prima

INGZEFIR

20 lei

egy méter szintartó

FRANCIA DELEN

**Óriási választék
TAVASZI UJDON-
SÁGOKBÓL!**

Szántó áruház

SPORT

Egyetértés-NSC

vasárnap délután barátságos mérkőzés, keretében kerülnek össze.

Törekvés (Oradea)-NSC

május 1-én bajnoki mérkőzés Salontán. Sportkörökben óriási érdeklődés mutatkozik a meccs iránt.

Összeállították a magyar válogatott csapatot

Budapesti jelentések közlik, hogy Prágában a következő felállásban fog szerepelni a magyar válogatott futbalcsapat:

Háda, Sternberg, Biró, Palotás, Mór, Lázár, Markos, Ince, Sárosi, Toldi, Kemény, tartalékok Hóri, Futó, Dudás.

A bulgárok elleni válogatott csapat: Szabó, Mándi, Kiss, Laki, Szücs, Szalai, Tamási, Avar, Solti, Cseh II., P. Szabó, Javor, Seres, Juhász, Tövis, az utóbbi négy tartalék.

A két meccs iránt az egész európai futballközönség körében óriási az érdeklődés.

— A magyar vízpoló augusztusban öt meccset játszik Angliában.

— Az osztrák tennisezők holnap repülőgépen érkeznek Budapestre.

— Ausztria—Bolgár világbajnoki selejtező meccset tegnap tartották meg 6:1 eredménnyel (félidő 3:0) az osztrákok javára.

Gséplőgép

garnitúra és egy gyalupad

e l a d ó !

Str. Jókay-uca 12. szám.

SOHA

sem volt olyan fontos a reklámozás, mint a mai világban. Epen ezért hirdessen az „Ax Ujság”-ban!

Rádióműsor

Csütörtök, április 26.

B u c u r e ș t i

14:20 Lemezek

19:15 Zenekar

20:30 Strauss: A denevér, operett a bucurești Operaházból

B u d a p e s t

7 Előadás

7:30 Magyar nóták

8:30 „A költő álma” verses mesejáték egy felvonásban

9:30 Zenekar

11:40 Cigányzene

Péntek, április 27.

B u c u r e ș t i

18 Rádiózenekar

20:20 Lemezek

21 Hangverseny

B u d a p e s t

7:45 Torna utána gramofon

10:45 Hírek, utána előadások, közben gramofon

1:05 Vokálkvintett

4:30 Diákfelőra

5 Cigányzene

6 Előadás

8:30 „Karenina Anna” opera 3 felvonásban

12:15 Cigányzene

A városi

villanyerőre berendezett

m ü m a l o m

Str. Horia 37. sz. alatt

őrleményei

a legmesszebbmenő igényeket

kielégítik.

Kipróbált munkaerők!

Pontos kiszolgálás!

Szerzői est Salontán

A Wizo és Aviva Barisszia együttes rendezésében szombaton szerzői estélyt rendez Feuerstein Sándor cluji zeneszerző.

Szibériába deportált emberek

Bucuresti jelentések közlik, hogy Dnyeszteren átszított egy román ember, aki előadta, hogy az orosz határszáron lakó románokat Szibériába deportálják az orosz hatóságok.

Vásároljon Rubinnénál!

Két méter széles, erős kézimunka túllépi a 100 lei. Cspike betétek 4 lejtől feljebb. Gyermek trikók, zoknik. Férfi trikóingek u. sz. gyermek trikóingek. Dorco gumitalpu cipők minden számban. A legfinomabb gyermek szandálók kaphatók.

A városházáról

— Mindazok, akik fényképes személyazonossági igazolványt (Carnet de Identitate) kérnek, 7x7 cm. nagyságú fényképet (fehér alap, fekete ábra) kötelesek adni.

— Hadiözvegyek, árvák és rokkantak 6x9 cm. nagyságú fényképet adhatnak be a utazási igazolványba való beragasztásra. Ezek ügyekben részletes felvilágosítást ad Bordó László jegyző.

Konverzióstörvény

a mezőgazdasági és városi adósságok rendezéséről magyar szöveggel kapható **SZÉKELY**

könyv- és papírkereskedésben Salontán Piața Unirii (Toldi tér) 13.

KIADÓ május 1 re 3 szoba, konyha mellékhelyiség Str. Saguna (Kálvin-uca) sz. a. Ért. Str. Saguna 44.

ELADÓ egy kitűnő Singl rövid, keretű buros fekete zongora. Cím a kiadóban.